

ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Results of the evaluation of the operation of quality schools in the subdistrict
under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

ลลิตา สาathi¹ ดร.สุรัตน์ ดวงชาตอม² ดร.ประภัสสร สุภาสอน³
Lalita Satee¹ Dr.Surat Duangchatom² Dr.Praphat Supasom³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 248 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 40 คน และครูผู้สอนจำนวน 208 คน จาก 40 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .253 – .880 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .980 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ การทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลประเมินการดำเนินงานมากกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวน 9 ข้อ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย 1) บุคลากร 2) กระบวนการบริหาร 3) กระบวนการนิเทศและติดตามประเมินผล 4) ความรู้ 5) ทักษะ 6) สมรรถนะสำคัญผู้เรียน 7) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8) นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีงานทำ และ 9) โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน

คำสำคัญ: ผลการประเมิน การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Education Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Lecturer Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Retired civil servants

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: ลลิตา สาathi, arareamam2931@gmail.com

รับเมื่อ 12 พฤษภาคม 2567 แก้ไข 16 กรกฎาคม 2567 ตอรับ 17 กรกฎาคม 2567

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the results of evaluating the operation of quality schools in the subdistrict. Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, the sample groups used in the research were school administrators and teachers of quality schools in the subdistrict. Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, academic year 2023, there are 248 people, classified as 40 school administrators and 208 teachers from 40 schools. The tool used to collect this data was a questionnaire to evaluate the operation of quality schools in the subdistrict. It has a discriminatory power value between .253 – .880 and a reliability value of .980. Statistics used in data analysis are percentage, mean, and standard deviation. Test the hypothesis using a t – test (Independent samples t – test).

The findings were as follows:

1. Results of the evaluation of the operation of quality schools in the subdistrict Under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, overall it was at the highest level.
2. Results of comparing the results of evaluating the operation of quality schools in the subdistrict. Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, according to the opinions of school administrators and teachers, classified according to the different types of schools that work, it was found that overall there were differences that were statistically significant at the level .01, with primary schools having higher performance evaluation results than schools that expand educational opportunities.
3. Guidelines for developing quality school operations in the subdistrict Under the jurisdiction of the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office, Area 2, in the school to expand educational opportunities, there are 9 items that need to be developed, consisting of 1) personnel, 2) administrative processes, 3) supervision and evaluation processes, 4) knowledge, 5) skills, 6) competencies. Important learners: 7) Desired characteristics, 8) Students are good, talented, happy, and have jobs, and 9) The school is accepted by the community.

Keywords: Evaluation results, Operation of Sub – District Quality Schools

กุ่มิหลัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงภารกิจที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติ ให้เป็น “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการ ที่ีรอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูงเป็น นวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 โดยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ นโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของรัฐบาลจากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทย บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2565) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในระยะ 5 ปี ด้านการศึกษาไว้ ดังนี้ 1) ให้มีการยกระดับคุณภาพการศึกษา

และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง 2) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ และ 3) การพัฒนาผลิตภาพแรงงานเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ซึ่งแนวคิดการจัดการศึกษา โดยยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า ก)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้กำหนดความมุ่งหมาย การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งแนวทางการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเป็นโครงการที่เกิดขึ้นตามนโยบาย “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นระดับตำบลให้เป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ภายใต้แนวคิด “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” ให้มีความเข้มแข็งตามวิชาการ และมีความพร้อมในการพัฒนาด้าน คุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน ชุมชน โรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพในปีงบประมาณ 2562 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยโรงเรียนระดับประถมศึกษา ครอบคลุมทุกตำบล ทั่วประเทศ พิจารณากลับกรอง ให้ความเห็นชอบผ่านกระบวนการประชาคม 3 ระดับ คือ ระดับตำบล ระดับอำเภอและ ระดับจังหวัด และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาครอบคลุม ทุกอำเภอทั่วประเทศ พิจารณาให้ความเห็นชอบผ่านกระบวนการประชาคม 2 ระดับคือระดับอำเภอและระดับจังหวัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 15)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจทำการวิจัย เรื่อง การประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 และนำผลของการวิจัย เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางสำหรับผู้บริหารและครูในการพัฒนาการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เผยแพร่ให้แก่โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เขตพื้นที่ การศึกษาอื่น ๆ และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น หรือผู้สนใจในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และมีกระบวนการบริหาร โรงเรียนอย่างมีคุณภาพและเป็นระบบ

คำถามการวิจัย

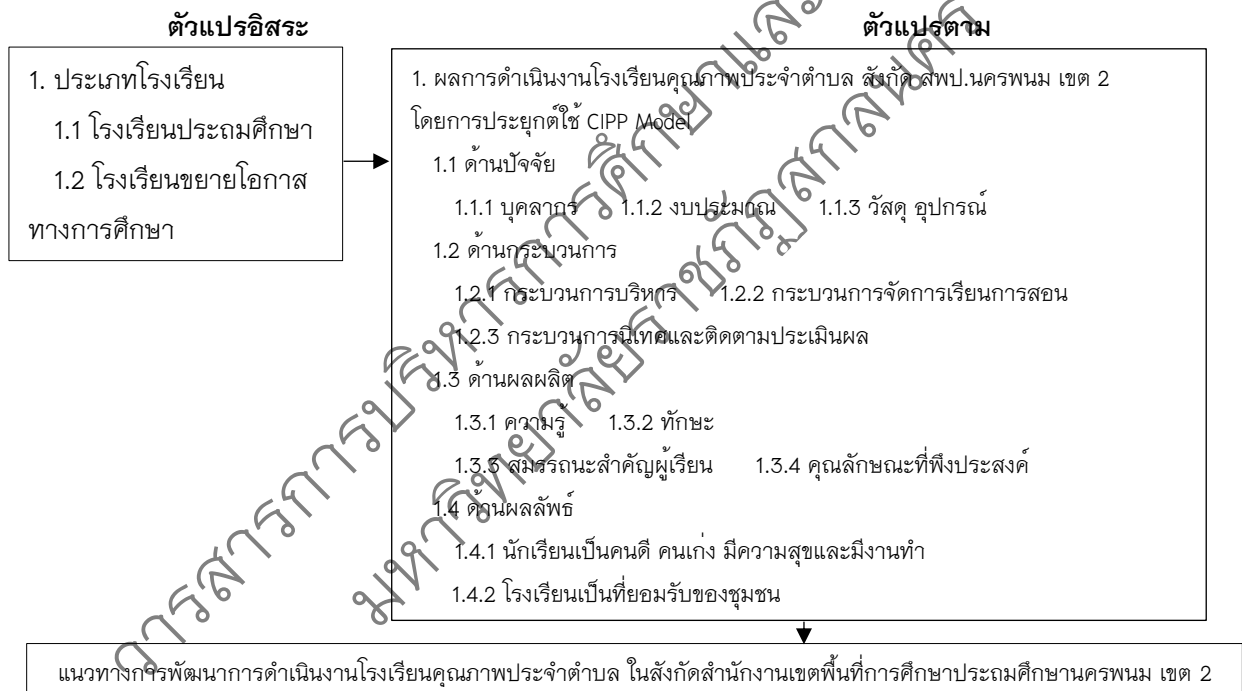
1. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามมาตรฐานตัวชี้วัดด้านปัจจัยด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ต่างกัน แตกต่าง กันหรือไม่ อย่างไร

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามมาตรฐานตัวชี้วัดด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประเภทโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 40 คน ครูผู้สอน จำนวน 656 คน รวมทั้งหมด 696 คน จาก 40 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2566 ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie&Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากทุกโรงเรียน ๆ ละ 1 คน รวม 40 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 208 คน จาก 40 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Stratified Random Sampling) แบ่งเป็น โรงเรียนประถม 11 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 187 คน และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 29 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 29 คน และครูผู้สอน จำนวน 469 คน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ มี 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบประเมินที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน ซึ่งประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบประเมิน ประสิทธิภาพการทำงานและประเภทของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบประเมินเกี่ยวกับการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 4 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัย 2) ด้านกระบวนการ 3) ด้านผลผลิต 4) ด้านผลลัพธ์ ซึ่งแบบประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .253 – .880 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .980

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบประเมินไปยังผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยจัดส่งแบบประเมินและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบประเมินคืนมาครบทั้ง 248 ชุด และแบบประเมินทุกชุดมีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ทุกชุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที (t – test ชนิด Independent Sample)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามมาตรฐานตัวชี้วัดด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามประเภท โรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ข้อ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ
3. แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

มีจำนวน 9 ข้อ ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย 1) บุคลากร 2) กระบวนการบริหาร 3) กระบวนการนิเทศและติดตาม ประเมินผล 4) ความรู้ 5) ทักษะ 6) สมรรถนะสำคัญผู้เรียน 7) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8) นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมีงานทำ และ 9) โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามมาตรฐานตัวชี้วัดด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนได้ดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายโครงการโรงเรียน คุณภาพประจำตำบลเพื่อให้มีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ และมีความพร้อมในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับนักเรียนในท้องถิ่น ชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด โรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ผล การศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา ใจภักดี (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัย ที่ส่งผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพของโรงเรียนดีประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวัตร วิริยะพันธ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พลธาวิน วัชรธำรงค์ (2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินการบริหารจัดการที่ดีของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประเภทโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานต่างกัน โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาามีผลการประเมินมากกว่าโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

2.1 ด้านปัจจัย โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่าด้านบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนประถมศึกษาามีบุคลากรเพียงพอและ ครบชั้น เต็มอัตรากำลังตามขอบข่ายงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากร และเชื่อมั่นในบุคลากรของตนเองมีการ ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการอบรม สัมมนาวิชาการ ศึกษาต่อ เพื่อเป็นการพัฒนาตนเองของบุคลากร และมีการวาง แผนการทำงานที่ชัดเจน ในขณะที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอ มีครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงเอก เนื่องจากในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเนื้อหาที่มีความลุ่มลึกตามศาสตร์ คือในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ตลอดจนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ต้องการครูที่มีความรู้

ตรงสาขาวิชามาเป็นผู้ปฏิบัติการสอน จึงทำให้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีจุดอ่อนในเรื่องดังกล่าว เพราะส่วนใหญ่จะขาดแคลนครูที่จบในวิชาเอกดังกล่าวข้างต้น

2.2 ด้านกระบวนการ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านกระบวนการบริหารและกระบวนการนิเทศและติดตาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.2.1 การที่กระบวนการบริหาร เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการวางแผนในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม อาศัยการทำงานเป็นระบบ การประชุม การพูดคุย การทำ PLC รวมถึงการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายภายนอก มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกัน เพื่อดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีกระบวนการบริหารโดยใช้ PDCA และมอง Input โดยใช้หลักการบริหารโดยคำนึงถึงทฤษฎีในการบริหาร มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามที่วางเป้าหมายไว้ และมีระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ส่วนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาซึ่งส่วนใหญ่มีขนาดใหญ่กว่าโรงเรียนประถมศึกษาและอยู่ในชุมชนขนาดใหญ่ ในภาพรวมจะมีบุคลากรมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา จึงทำให้มีความแตกต่างในส่วนของคุณลักษณะมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษาจึงทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นไปได้ยากกว่า ในขณะที่เดียวกันการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายภายนอกจะกระทำได้อย่าง โดยเฉพาะในเครือข่ายที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยกันซึ่งอยู่ในสภาวะการณ์เดียวกัน เพราะฉะนั้นเครือข่ายที่จำเป็นคือเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานมัธยมศึกษาที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งได้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล และอำเภอ ซึ่งในความเป็นจริงจะมีประเด็นเกี่ยวกับการให้บริการทางการศึกษากับนักเรียนกลุ่มดังกล่าว จึงทำให้ความร่วมมือในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและโรงเรียนมัธยมดังกล่าวไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็น นอกจากนี้การที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีบุคลากรไม่มากเท่าที่ควรกับภาระงานที่มากขึ้น ทำให้ระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน และในขณะเดียวกันในการทำรายงานเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในซึ่งต้องทำเป็นสองส่วน คือ การรายงานการประกันคุณภาพระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2.2 การที่กระบวนการนิเทศและติดตามประเมินผล เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการวางแผนการนิเทศภายในที่ชัดเจน เป็นระบบตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ กำหนดแนวทางการออกนิเทศภายในให้ชัดเจน กำกับและติดตามการทำงานของครูอย่างสม่ำเสมอ สามารถนำผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ส่วนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาถึงแม้จะมีการวางแผนนิเทศภายในที่ชัดเจนและเป็นระบบ แต่ต้องมีการแยกการนิเทศออกเป็นสองระดับ คือ การนิเทศในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการนิเทศครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเป็นคนดี คนเก่ง และการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันการจัดการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การนิเทศครูผู้สอนจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่นอกจากจะให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ครูผู้สอนจะต้องมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการออกไปดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม หรือเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือการเรียนในระดับสายวิชาชีพ และการมีทักษะชีวิตที่สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

2.3 ด้านผลผลิต โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านสมรรถนะสำคัญผู้เรียนและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความรู้ และทักษะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.3.1 ในส่วนของด้านความรู้เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูโรงเรียนประถมศึกษามีการพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ ศึกษา ติดตาม ให้มีความรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนที่เกิดประสิทธิผลสู่ความรู้ ให้กับนักเรียนมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในด้านเทคโนโลยี ด้านภาษา และพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ พื้นฐานในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และปลอดภัย จัดกิจกรรมศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เป็นเลิศ มีการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบกลุ่ม PLC ส่วนโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา เนื่องจากองค์ความรู้ หรือเนื้อหาสาระในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเริ่มมีความลุ่มลึกและมุ่งตรงไปสู่เนื้อหา เฉพาะเจาะจงตามศาสตร์ แล้วสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นคือการมีครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไม่มาก และลุ่มลึกเท่าที่ควร รวมถึงบริบทในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาคือ นักเรียนที่เรียนมีสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมไม่ดีเท่าที่ควร และไม่อยู่ในบริบทที่ได้รับการกระตุ้นให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา ด้วยตนเอง การเข้าเรียนพิเศษในสถาบันสอนพิเศษของเอกชน ทำให้นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีข้อจำกัดในด้านความรู้

2.3.2 ในส่วนของด้านทักษะเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ทักษะที่ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้รับการฝึก เป็นทักษะขั้นพื้นฐานไม่มีความยุ่งยาก แล้วทักษะบางทักษะนักเรียนได้รับการฝึกทักษะดังกล่าว ส่วนในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาถึงแม้ว่าครูผู้สอนใช้เทคนิคการสอนที่ดี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ต่อผู้เรียน มีการพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานให้มีทักษะและเทคนิคในการจัดการเรียนการสอน สร้างสื่อ นวัตกรรม ที่มุ่งเน้นผู้เรียนให้เกิดทักษะตามศตวรรษที่ 21 แต่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาดังกล่าวยังมีข้อจำกัดเกี่ยวกับด้าน งบประมาณ ทำให้การสร้างสื่อ นวัตกรรมของครูทำได้ไม่มากเท่าที่ควร และครูมีภาระงานด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการ จัดการเรียนการสอน ทำให้การฝึกทักษะปฏิบัติกับนักเรียนไม่มากเพียงพอ และทักษะต่าง ๆ เป็นทักษะขั้นสูง เช่นทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงทักษะการสื่อสาร ทั้งที่เป็นสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยเฉพาะทักษะภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ทั้งครูและนักเรียนไม่ได้มีโอกาสนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง

2.3.3 ในส่วนของด้านสมรรถนะสำคัญผู้เรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนคือ ความสามารถที่มีอยู่ใน ตัวของผู้เรียนและแสดงออกให้บุคคลอื่นเห็น ซึ่งสมรรถนะสำคัญผู้เรียนมี 5 ด้าน คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้มีนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นและนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งคือ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะแสดงออกในสมรรถนะต่าง ๆ แตกต่างกัน นั่นคือ นักเรียนในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องแสดงสมรรถนะ 5 ด้านนี้ในขั้นสูง ในสถานการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ

2.3.4 ในส่วนของด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในสภาพการณ์ปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น ครูโรงเรียน ประถมศึกษาหรือครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาก็มุ่งเน้นการออกแบบการสอนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกับกิจกรรม ประจำวันของผู้เรียนในทุกกิจกรรม รวมถึงพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมอบรม พัฒนา ผู้เรียนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร แต่ตามหลักพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Jean Piaget) นักเรียนในระดับประถมศึกษาจะมีความเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของครูผู้สอน และบุคคลที่ตนเคารพนับ ถือ ในขณะที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นวัยที่แสวงหาความรู้ ความจริงด้วยตนเอง ไม่เชื่อในสิ่งที่คนอื่นแนะนำ และพยายามสร้างลักษณะตนเองให้มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ และชอบท้าทายอำนาจของบุคคลที่เหนือกว่า ซึ่งได้แก่

ครูผู้สอน บิดา มารดา ผู้ปกครอง ดังนั้นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจึงแสดงออกถึงการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่ำกว่านักเรียนระดับประถมศึกษา

2.4 ด้านผลลัพธ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า ด้านนักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขและมุ่งมั่นทำ และโรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.4.1 การที่นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมุ่งมั่นทำ ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ครูทั้งครูโรงเรียนประถมศึกษาและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการออกแบบการจัดการจัดกิจกรรมของผู้เรียนที่หลากหลายตรงตามความชอบ ความถนัดของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการกำหนดอัตราค่าจ้างครูให้เพียงพอครบชั้น ตรงตามวิชาเอก และจัดให้มีการอบรม ส่งเสริมดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และมุ่งมั่นทำ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และสามารถประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว แต่ในความเป็นจริงจะพบเห็นว่านักเรียนระดับประถมศึกษามีการเชื่อฟังครูผู้สอนมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามที่นำเสนอไปแล้วในข้อ 2.3.4 และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งกำลังเป็นวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่ต้องการแข่งขัน อยากมีสภาพการณ์ต่าง ๆ ดี เก่ง เทียบเท่าหรือมากกว่ากลุ่มเพื่อน หรือบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่ในวัยเดียวกัน จึงมีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่านักเรียนในระดับประถมศึกษา จึงทำให้มุมมองในส่วนของความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสามารถดีกว่านักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.4.2 การที่โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน การที่โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนใช้ศักยภาพของครูในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนได้เสีย มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ซึ่งถือว่าความรู้ขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต รวมถึงการพัฒนาให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บิดา มารดา ผู้ปกครองเชื่อมั่นว่า ครูผู้สอนที่มีคุณลักษณะดี อบรมสั่งสอนดี สามารถพัฒนาให้บุตรหลานของตนเองเกิดศักยภาพดังกล่าวได้ แต่ในการที่จะพัฒนาให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และคิดแก้ปัญหาที่มีทักษะ ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนครูที่ไม่เพียงพอ และครูผู้สอนไม่ตรงเอก น่าจะมีข้อจำกัดในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะดังกล่าว จึงทำให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนต่ำกว่าโรงเรียนประถมศึกษา จึงทำให้บิดา มารดา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ บุตรหลานของตนเองเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่งกีดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ตนเองเชื่อมั่น จึงส่งผลให้ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวัตร วิริยะพันธ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล โดยรวม

และรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทพพร บุตรตาน้อย (2565, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันและสอดคล้อง กับคำสัมภาษณ์ของ ไชยา ภาวะบุตร (2567, บทคัดย่อ) กล่าวว่า ปัจจัยที่มาสสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาคือ ปัจจัยด้าน บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษายังมีไม่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรที่มี ไม่เพียงพอ ไม่ครบชั้น ไม่ตรงเอก งบประมาณที่มีแบบจำกัด ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาด้านการเรียนการสอน และวัสดุ อุปกรณ์มีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน จึงส่งผลให้ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ออกมา ไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับโรงเรียนประถม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามมาตรฐานตัวชี้วัดด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด คือด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ แสดงว่า ผลการประเมินการดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ควรนำผลด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลลัพธ์ มาปรับใช้ในการ บริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการ บริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2562). โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ:

กระทรวงศึกษาธิการ.

เทพพร บุตรตาน้อย. (2565). การดำเนินงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 6(1), 175 – 188.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักงานสุวีริยาสาส์น.

พลธาวิน วัชรธรรมรงค์. (2564). การดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร วิทยาเขตอีสาน*, 2(3), 40 – 50.

วรวัตร วิริยะพันธ์. (2560). สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชภัฏอุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.

อภิญญา ใจมีภักดี. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนดีประจำตำบลพะเยา*. การศึกษาค้นคว้าด้วยอิสระ กศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร